

VÕRU LINNA 2024. AASTA EELARVE

SELETUSKIRI

Võru linna 2024. aasta eelarve koostamise aluseks on Võru linna eelarvestrateegia aastateks 2024–2028.

Rahandusministeeriumi suvise majandusprognoosi kohaselt on tarbijahindade kasvu prognoos 2024. aastal 4,6% ja keskmise palga nominaalkasvu prognoos 2024. aastaks on 6,6%.

2024 aasta peamised eesmärgid on:

1. Lastesõbralik linn:
 - 1.1 Võru linna juubeliüritused rõhuasetusega lastel ja peredel;
 - 1.2 Võru Lasteaed Punamütsike ehituse projekteerimine;
 - 1.3 Tamula rannas asuvate lasteatraktsioonide korrastamine ja laiendamine;
 - 1.4 Laste mänguväljakute võrgu laiendamine linnas;
2. Kood/Võru programmeerimiskooli asutamises osalemine;
3. Linna jätkusuutlik juhtimine – jätkata investeeringuid eelkõige energiasäästu eesmärgil, eelarvesse on planeeritud Räpina mnt 22, Jüri 11 ja Jüri 42 hoonete rekonstrueerimisprojektid.

2024. aastal tehakse ettevalmistusi järgmiseks mahukaks investeerimisperioodiks 2025-2027.

Eelarvesse on planeeritud projekteerimise kulud ja väiksemas mahus rekonstrueerimistöid.

Võru linna 2024. aasta eelarve eelnõu põhitegevuse tulem on 2 029 394 eurot.

Kassajääk ja nõuded-kohustused täpsustatakse eelarves esimese lisaeelarvega. Eelarvesse on arvestatud osa likviidsetest vahenditest.

PÕHITEGEVUSE TULUD

Tabel 1. Võru linna tulud kokku 2022–2024

Nimi	Eelarve täitmine 2022	Eelarve 2023	Eelarve eelnõu 2024	Kasv (%)	Kasv (euro)
Põhitegevuse tulud	20 377 186,28	24 368 791,00	24 030 798,00	-1%	-337 993,00

2024. aastaks on planeeritud vähenemine teenuste müügitulu eelarves arvestades 2023. aasta tegelikku laekumist.

Eelarvesse on planeeritud riigieelarve toetusfondist eraldatavad toetused, välja arvatud toimetulekutoetus.

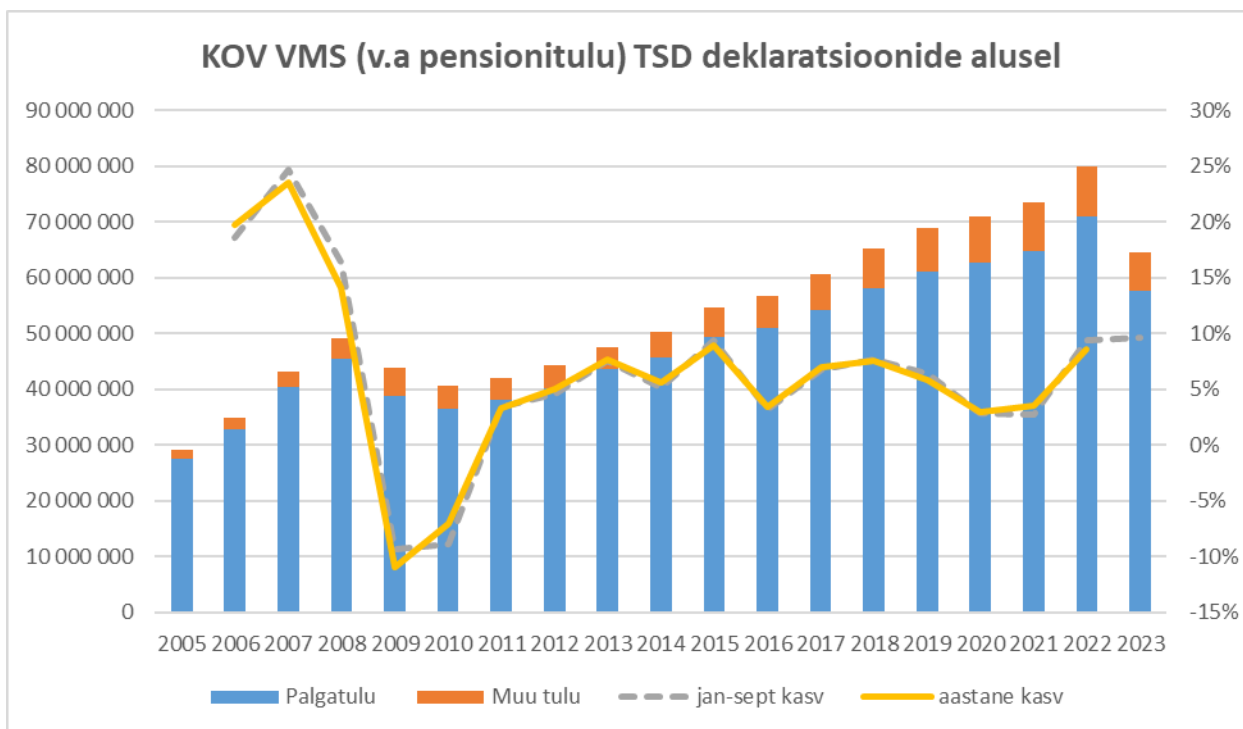
MAKSUTULUD

Tabel 2. Võru linna maksutulud 2022–2024

Nimi	Eelarve täitmine 2022	Eelarve 2023	Eelarve 2024	Kasv %	Kasv
MAKSUD JA SOTSIAALKINDLUSTUSMAKSED	9 895 240	11 147 927	12 854 000	15%	1 706 073
Tulumaks	9 776 612	11 009 927	12 700 000	15%	1 690 073
Maamaks	99 451	105 000	120 000	14%	15 000
Reklaamimaks	19 177	33 000	33 000	0%	0

2023. aastal on keskmise palga kasv olnud 7,9% (III kv võrreldes eelneva aasta sama perioodiga) ja Võru linnale eraldatud tulumaksu kasv on 2023. aasta oktoobri seisuga 9%, keskmine maksustatav sissetulek septembris 2023 moodustab 1453 eurot.

Joonis 1 Võru linna elanikele tehtud väljamaksed kokku 2005–2023 (Regionaal- ja põllumajandusministeerium)

2024. aasta kasvuks on planeeritud 1 690 tuhat eurot, mis moodustab 15%. 2024. aastal muutuvad tulumaksu eraldamise põhimõtted: töötasuväljamaksete tulumaksu eraldamise määra on alandatud 0,07% ja lisatud on pensionide tulumaksu eraldus 2,5% pensionide väljamaksetelt (hinnanguliselt 686 000 eurot). Eelarve eelnõu koostamise ajaks pole Eesti Töötukassa andmete alusel olulist töötuse kasvu Võru maakonnas.

2024. a maamaksu määr elamumaadel 0,3% ja ärimaadel 1,0% maa maksustamishinnast. 2023. aastal on maksu laekunud 94 tuhat eurot.

KAUPADE JA TEENUSTE MÜÜK

Haridusasutuste õpilaskoha maksumus kasvab seoses haridustöötajate palgakasvuga lasteaedades, üldhariduskoolikoht seoses kooli majandamiskuludega. Linnavalitsusele laekuv teenuste müügi 2024. aasta eelarve võrreldes 2023. aasta eelarvega siiski ei suurene, kuna 2023. aasta eelarve tõenäoliselt ei täitu.

Üüri- ja renditulude kasv tugineb linnavalitsuse soovile tõsta vastavaid määrasid arvestades keskmise palga ja turuhinna tõusu.

Tabel 3. Kaupade ja teenuste müük 2022–2024 (ilma Võru linna hallatavate asutuste omatuluta)

Kood	Tulu liik	Eelarve täitmise 2022	Eelarve 2023	Eelarve 2024	Kasv %	Kasv euro
32	KAUPADE JA TEENUSTE MÜÜK	1 728 644	2 750 000	2 651 110	-4%	-98 890
320	Riigilõivud	9 570	20 000	20 000	0%	0
322	Kaupade ja teenuste müük	1 619 661	2 650 000	2 521 110	-5%	-128 890
323	Üüri- ja renditulud	99 413	80 000	110 000	38%	30 000

Tabel 4. Teiste omavalitsuste õpilaskohtade arv Võru linna õppeasutustes 2019–2023

Õppeasutus	September 2019	September 2020	September 2021	September 2022	September 2023
Koolid	290	218	233	235	229
Lasteaiad	145	132	112	75	81
Huvikoolid	374	449	440	451	497
Kõik kokku	809	799	785	761	807

Teiste omavalitsuste laste arv on oluliselt suurenenud Võru Spordikoolis.

Tabel 5. Võru linna hallatavate asutuste omatulud 2023–2024

Asutus/tulu liik	Laekumine majandustegevusest			Üüritulu		
	2023	2024	eelarve 2022 võrreldes eelarve 2021 (%)	Eelarve 2023	2024	eelarve 2022 võrreldes eelarve 2021 (%)
Võru Lasteaed Okasroosike	75 600	69 848	92%	0	0	0
Võru Lasteaed Sõleke	175 348	166 396	95%	0	800	0
Võru Lasteaed Punamütsike	179 730	163 068	91%	0	1 300	0
Võru Lasteaed Päkapiikk	177 145	175 274	99%	500	300	60%
Võru Kreuzwaldi Kool	0	0	0	1 000	1 000	100%
Võru Kesklinna Kool	0	0	0	10 000	6 000	60%
Võru Järve Kool	1 000	10 000	1000%	0	0	0
Võru Spordikool	87 000	87 000	100%	12 000	18 000	150%
Võru Kunstikool	51 000	57 000	112%	280	1 280	457%
Võru Muusikakool	70 000	80 000	114%	3 000	4 000	133%
Võrumaa Keskraamatukogu	3 000	3 000	100%	0	0	0
Nõõrimaa Tugikodu	23 500	30 000	128%	2 500	2 500	100%
Kokku	843 323	841 586	100%	29 280	35 180	120%

Äripindade osas on juurde lisandunud hoone Paju 5a, mis on välja üüritud, kuni tekib vajadus paigutada ümber Võru Lasteaed Punamütsike (uue lasteaiahoone ehituse perioodiks).

Tabel 6. Võru Linnavalitsuse väljaüüritud äripinnad seisuga 30. november 2023.

Aadress	Pinna suurus m ²
Lembitu tn 6	36
Paju 5a	188
Tartu tn 25	910
Jüri tn 54	1862

Hoone Jüri 42 kasutuse osas toimuvad arutelud ja analüüsid, millises mahus saab 2024. aastal hoonet välja üürida. Hetkel asub hoones Võru Lasteaed Okasroosike 2023. aastal avatud täiendav sõimerühm. Hoonesse on planeeritud MTÜ Võru Noortekeskus ruumid.

TOETUSED

Tabel 7. Toetused 2022–2024

TULUDE NIMETUS	Eelneva aasta linnafinantseerimise eelarve täitmine 2022	Jooksva aasta linnafinantseerimise eelarve 2023	Linnafinantseerimise eelarve 2024	Kasv %	Kasv euro
Saadud toetused kokku	6 771 413	8 160 898	7 491 422	-8%	-669 476

Saadud tegevuskulude sihtfinantseerimine			32 000		32 000
Saadud tegevustoetused: toetusfond	4 747 606	5 974 134	4 655 814	-22%	-1 318 320
Saadud tegevustoetused: tasandusfond	2 023 807	2 186 764	2 803 608	128%	616 844
Saadud muud tegevustoetused			130 000		130 000

Sihtotstarbeliste toetuste eelarvesse on lisatud koolide mahetoidu toetus kokku 32 000 eurot. Eelarvesse on arvestatud mittesihtotstarbeline toetus riigieelarvest kohalike omavalitsuste tulubaasi ühtlustamiseks (tasandusfond) 2 800 tuhat eurot vastavalt Regionaal- ja põllumajandusministeeriumi prognoosile (suurendatud üldhooldusteenuse kuluvajaduse tasandamiseks). Tasandustoetus sõltub elanike arvust seisuga 1. jaanuar 2024. a vanusegruppide lõikes ning 2023. aasta tulude laekumise kasvust võrreldes teiste omavalitsustega. Võru linna elanike arv ei ole 2023. aastal oluliselt vähenenud (1. novembri seisuga vähenemine 19 elanikku).

Toetusfondi vahendid on olemuselt sihtotstarbelised. Eelarvesse on arvestatud toetusfondi lasteaiapäetajate palgatoetus, perekonnaseisutoimingute korraldamise toetus, huvihariduse toetus (huvikooli õpetajate palgakulu) ja teehoiutoetus 2023. aasta eralduse tasemel. Hariduskulude toetus, sh õpetajate palgatoetus, on arvestatud eelarvesse Regionaal- ja põllumajandusministeeriumi esialgse jaotuse põhjal. Eelarvesse pole arvestatud toimetulekutoetuse eraldust (2023. aastal 740 488 eurot). Toetusfondi vähenemise põhjuseks on üldisesse tulubaasi üle viidud asendushoolduse, matusetoetuse ja üldhooldusteenuse vahendid (2023. aastal kokku 753 957 eurot). 2024. aasta täpne eelarve selgub 2024. aasta veebruariks.

Tabel 8. Muude tulude laekumine 2022–2024

TULUDE NIMETUS	Eelneva aasta linnafinantseerimise eelarve täitmine 2022	Jooksva aasta linnafinantseerimise eelarve 2023	Linna finantseerimise eelarve 2024	Kasv euro	Kasv %
Muud tulud kokku	30 177	26 300	26 300		
Rendi- ja üüritulud mittetoedetud põhivaradelt	22 693	24 000	24 000	0	0
Trahvid ja muud varalised karistused	4 981	1 000	1 000	0	0
Eespool nimetamata muud tulud	2 503	1 300	1 300	0	0

Vee erikasutusõiguse tasu laekub „Keskkonnatasude seaduses“ § 55¹ lg 4 määratud tasu määras 1000 m³ vee kohta ja sõltub põhjavee kasutamise mahust omavalitsuse territooriumil. Eelarve on planeeritud 2023. aasta laekumise alusel.

Eespool nimetamata muude tulude eelarvesse laekuvad kindlustushüvitised ja muud eespool käsitlemata tulud, üldjuhul neid eelarvesse ei planeerita, vaid lisatakse tulude laekumisel.

PÕHITEGEVUSE KULUD

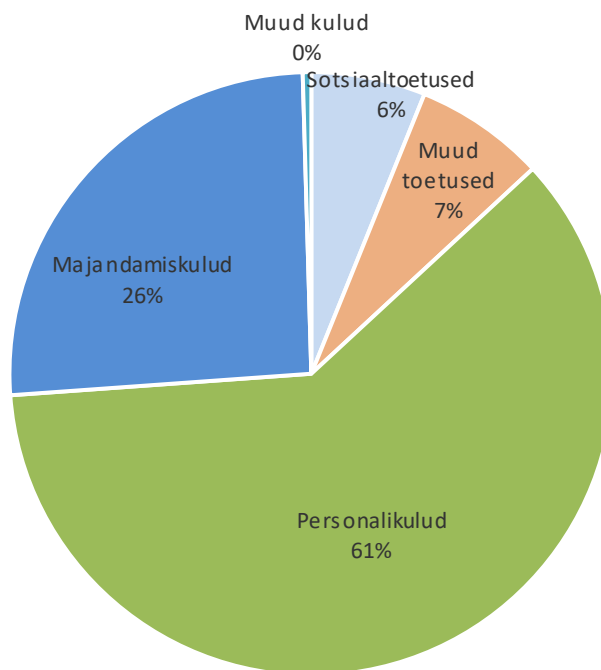
Tabel 9. Eelarve kululiikide lõikes 2022–2024

Kulu liik	Eelarve täitmine 2022	Eelarve 2023	Eelarve eelnõu 2024	Kasv %	Kasv
Kokku	19 499 487	20 589 857	21 978 880	6,7%	1 389 023
Sotsiaaltoetused	1 229 301	346 130	1 344 630	288,5%	998 500
Muud toetused	1 356 619	1 355 557	1 538 333	13,5%	182 776

Personalikulud	11 284 066	13 190 113	13 354 921	1,2%	164 808
Majandamiskulud	5 620 975	5 597 357	5 640 296	0,8%	42 939
Muud kulud	8 526	100 700	100 700	0,0%	0

Põhitegevuse kulude eelarve on suurenenud toetuste kasvu tõttu. Sotsiaaltoetuste eelarvesse on lisatud üldhooldusteenuse toetus, asendushoolduse toetus ja matusetoetus. Muude toetuste eelarves on suurendatud SA Võru Kannel toetust seoses linna sünnipäeva üritustega, Tartu 2024 kultuuripealinna toetus vastavalt sõlmitud koostöölepingule ja SA Võrumaa Arenduskeskus toetus, lisandunud on MTÜ Võru Huub ja MTÜ Vana-Võramaa Käsitüü toetus. Personalikulude kasv hõlmab ka üldhariduskoolide õpetajate palgatõusu ~2%. Kulude kasv tervikuna on väiksem seoses koondamistega ja tähtajaliste töölepingute lõppemisega.

Joonis 2. Võru linna eelarve kulude struktuur 2024.

VALITSEMISKULUD

Valitsuse eelarvesse on planeeritud linnapea ja tema otseses alluvuses olevate ametnike kulu, s.o linnavalitsuse liikmete, sisekontrolli, arendusjuhi, arendusnõuniku, avalike suhete spetsialisti ning linnalehe toimetaja personali- ja majanduskulu.

Volikogu eelarvet on vähendatud volikogu esimehe palgakulu võrra, kuna volikogu esimehele tasu ei maksta. Valitsuse eelarvest on kärbitud turunduse kulud eesmärgiga vähendada eelarve kulude mahtu. Arendustegevuse eelarve on vähenenud projekti Cityxchange energiaspetsialisti töötasukulude võrra. Osalemine omavalitsuste ühistegevuses eelarvesse on arvestatud SA Võrumaa Arenduskeskuse toetus, Eesti Omavalitsuste Liidu, Võrumaa Omavalitsusliidu ja Kagu Ühistranspordikeskuse liikmemaksud. Eelarve suureneb maakonna ühisürituste suurenenud kulu võrra.

Tabel 10. Valitsemiskulude jagunemise esitus

Osakond/tegevusala	Eelarve täitmine 2022	Eelarve 2023	Eelarve 2024	2024 eelarve võrreldes 2023 eelarve (%)	Kasv €
Volikogu	122 109	145 286	115 236	-21%	-30 050
Valitsus	540 996	665 733	646 873	-3%	-18 860
sh valitsemine	287 186	295 507	277 807	-6%	-17 700
sh reservfond	0	100 000	100 000	0%	0
sh arendustegevus	126 722	158 105	138 622	-12%	-19 483
sh osalemine omavalitsusliitudes ja valimiste korraldamine	57 919	62 000	78 258	26%	16 258
sh turismikorraldus	5 550				0
sh Ringhäälingu- ja kirjastamisteenused	43 110	50 121	52 186	4%	2 065
sh muude sotsiaalsete riskirühmade kaitse	20509				0

HARIDUS- JA KULTUURIOSAKOND

Tabel 11. Haridus- ja kultuuriosakonna kulude jagunemise esitus

Osakond/tegevusala	Eelarve 2022	Eelarve 2023	Eelarve 2024	2024 eelarve võrreldes 2023 eelarve (%)	Kasv €
Haridus- ja kultuuriosakond	2 087 910	2 383 059	2 692 807	13%	309 748
sh sporditegevus	692 784	812 670	814 000	0%	1 330
sh huvikoolikohad teistes omavalitsustes		2 000	2 000	0%	0
sh huviharidus	100				0
sh erahuvikoolid	115 144	59 110	52 000	-12%	-7 110
sh noortekeskused	67 457	73 520	119 800	63%	46 280
sh kultuurimaja toetus	559 219	609 219	670 000	10%	60 781
sh vaba aja tegevused (kultuuriüritused)	90 512	112 200	143 000	27%	30 800
sh religiooniteenused	6 176	6 518	7 000	7%	482
sh üldhariduskoolide muud kulud	13 153	2 000	132 314	6516%	130 314
sh lasteaiakohad teistes omavalitsustes ja eralasteaedades	239 739	300 000	320 000	7%	20 000
sh koolikohad teistes omavalitsustes ja erakoolides	202 449	250 000	270 000	8%	20 000
sh õpilaste vedu	491	3 000	2 000	-33%	-1 000
sh öömaja	1800	4500	9000	100%	4 500
sh hariduse haldus	98 886	148 322	151 693	2%	3 371

Sporditegevuse eelarves on spordiklubide põhitegevuse toetused nii täiskasvanute kui ka õpilaste huvihariduse kulude katmiseks.

Noortekeskuste eelarvesse on planeeritud toetus mittetulundusühingule Võru Noortekeskus ja mittetulundusühingule Võru HUUB.

SA Võru Kannel toetus tõuseb seoses linna sünnipäevaürituste korraldamisega.

Vaba aja tegevuste eelarves on suurendatud toetus sihtasutusega „Tartu 2024“ sõlmitud lepingu alusel.

Religiooniteenuste eelarve on tavapärasel tasemel, toetus eraldatakse Katariina kiriku kinnistu heakorra ja kellatorni kella hoolduse tagamiseks ja sõltub töötasu alammäära kasvust.

Üldhariduskoolide muude kulude eelarves on Võru linna üldhariduskoolide 2024. aasta teise poolaasta toidukulu eelarve 130 314 eurot. Koolitoidu hange viiakse läbi 2024. aasta kevadel, selle tulemusena kujuneb hind ja koolide täiendav rahavajadus.

KANTSELEI, JURIIDILINE OSAKOND, RAHANDUSOSAKOND

Tabel 12. Linnakantselei, juriidilise osakonna ja rahandusosakonna kulude jagunemise esitlus

Osakond/tegevusala	Eelarve täitmine 2022	Eelarve 2023	Eelarve 2024	Kasv (%)	Kasv €
Linnakantselei	278 316	408 020	422 809	4%	14 789
Juriidiline osakond	80 406	95 600	99 276	4%	3 676
Rahandusosakond	326 974	336 700	341 312	1%	4 612

Linnakantselei eelarvesse on lisatud info ja kommunikatsioonispetsialisti 0,5 koha töötasu kulu.

Rahandusosakonnas on koondatakse 1. märtsil üks ametikoht. Eelarve ei vähene, sest 2024. aastal suureneb hanke tulemusena auditeerimise kulu.

LINNAMAJANDUSE OSAKOND

Tabel 13. Linnamajanduse osakonna kulude jagunemise esitlus

Osakond/tegevusala	Eelarve 2022	Eelarve 2023	Eelarve 2024	Kasv (%)	Kasv €
Linnamajandusosakond	2 320 706	2 240 201	2 196 271	-2%	-43 930
Politsei	736	2 000	2 000	0%	0
Päästeteenused	32 760	32 760	34 000	4%	1 240
Muu avalik kord ja julgeolek	10 529				0
Maanteetransport	105 458	24 000	80 000	233%	56 000
Majanduse haldus	614 669	695 106	635 735	-9%	-59 371
Üüripindade haldus	30 559	41 500	32 000	-23%	-9 500
Jäätmekäitlus	26 239	36 000	26 000	-28%	-10 000
Avalike alade puhastus	725 736	817 000	822 000	1%	5 000
Heitveekäitlus	45 171	10 000	10 000	0%	0
Saaste vähendamine	25 721	35 000	30 000	-14%	-5 000
Bioloogilise mitmekesisuse kaitse, haljastus	72 291	70 000	50 000	-29%	-20 000
Elamumajandus, korterite majandamiskulud	24 839	15 000	10 000	-33%	-5 000
Veevarustus	6 422	10 000	7 000	-30%	-3 000
Tänavavalgustus	168 797	150 000	143 000	-5%	-7 000
Muu kommunaalmajandus	138 325	144 035	149 436	4%	5 401
Puhkepargid	95 762	109 200	120 000	10%	10 800
Raamatukogu haldus	31 561	38 600	35 100	-9%	-3 500
Muinsuskaitse	24 580				0
Lasteaedade kulud	36 939				0
Üldhariduskoolide kulud	19 479	0			0
Muu puuetega inimeste sotsiaalne kaitse	57 292	10 000	10 000	0%	0
Muu sotsiaalsete riskirühmade kaitse	26 841				0

Korrakaitse (Politsei) eelarvesse on planeeritud abipolitseinike töö toetamiseks 2000 eurot.

Päästeteenuste eelarves kajastub Tamula ja Kubija järve rannavalve teenus.

Maanteetranspordi eelarves kajastub tänavate jooksva remondi, joonimise ja bussiootepaviljonide hoolduse kulu. Tänavate jooksvat remonti osutatakse ka tänavahoolduse lepingu alusel, mis kajastub avalike alade puhastamise eelarves.

Majanduse halduse eelarves kajastuvad linnamajanduse osakonna töötajate palgad ning osakonna poolt tellitud mõõdistuste, planeeringute jm tööde teostamiseks vajalikud kulud. Eelarve kahaneb seoses EL poolt rahastatud projektide lõppemisega. Täitmata on haldusüksuse hooldustöötaja ametikohta ja seda 2024. aastal täita ei planeerita.

Jäätmekäitluse eelarve väheneb võrreldes 2023. a eelarvega jäätmete liigiti kogumise projektist finantseeritud konteinerite kulu võrra.

Avalike alade puhastuse eelarve kasvab seoses tänavate hoolduse kallinemisega.

Bioloogilise mitmekesisuse kaitse eelarvesse on planeeritud ohtlike puude raie, uued istutused ja puude hooldusloikused. Eelarve on kärbitud kokkuhoiu eesmärgil.

Elamumajanduse eelarves on kajastatud linnale kuuluvate korterite remondi ja halduskulu. Korterite jooksvat remonti 2024. aastal ei kavandata.

Puhkeparkide halduse eelarvesse on planeeritud iga-aastane Tamula ranna hoolduskulud. Tavapäraselt toimub purskkaevude hooldus ja kevadine liiva sõelumine. Erakorralisi töid 2024. aastal planeeritud ei ole.

Sotsiaalhoolekande kuludes on planeeritud puuetega inimeste kodude kohandamise kulu.

SOTSIAALTÖÖOSAKOND

Tabel 14. Sotsiaaltöösakonna kulude jagunemise esitlus

Osakond/tegevusala	Eelarve 2022	Eelarve 2023	Eelarve 2024	Kasv (%)	Kasv €
Sotsiaaltöösakond	2 064 967	2 547 098	2 067 115	-19%	-479 983
Tervishoid	76	1500	500	-67%	-1 000
Vaba aja tegevused	49 500	60 000	65 000	8%	5 000
Puuetega inimeste sotsiaalhoolekande asutused	22 386	25 000	25 000	0%	0
Muu puuetega inimeste sotsiaalne kaitse	424 516	257 925	201 476	-22%	-56 449
Eakate sotsiaalhoolekande asutused	0	453 000	1 057 000	133%	604 000
Muu eakate sotsiaalne kaitse	19 756	25 724	29 800	16%	4 076
Asendus- ja järelhooldus	146920	214683	175000	-18%	-39 683
Sotsiaalhoolekande teenused peredele	302 196	221 407	111 900	-49%	-109 507
Eluasemeteenused sotsiaalsetele riskirühmadele	107 274	114 097	33 222	-71%	-80 875
Riiklik toimetulekutoetus	647 097	759 450	0	-100%	-759 450
Muu sotsiaalsete riskirühmade kaitse	28 126	18 308	17 308	-5%	-1 000
Sotsiaalse kaitse haldus	317 120	396 004	350 909	-11%	-45 095

Sotsiaaltöösakond tegeleb töötute, eakate, puuetega inimeste ja lastega perede sotsiaalprobleemide lahendamise ja alates 2022. aastast on lisandunud Ukraina põgenikele abi andmine. Alates 2023. aasta 1. juulist on lisandunud üldhooldusteenuse kulu hoolduskulude toetuse määras.

Vaba aja kulud kajastavad alates 2024. aastast eakate vaba aja tegevusi, siinjuures on eelarve Võru Pensionäride Päevakeskuse toetuseks 65 000 eurot.

Puuetega inimeste sotsiaalhoolekande eelarvesse on planeeritud ühingute toetused vastavalt puuetega inimeste ühingute poolt esitatud taotlustele. Eelarvesse lisanduvad toetused riigieelarvest puuetega laste hoolekandeks.

Eakate hoolekandes on üldhooldusteenuse kulu. Võrreldes 2023. aastaga kasvab kulu kahekordseks, sest 2023. aasta eelarves olid kulud alates 1. juulist. Hoolduskulude toetuse määraks on arvestatud 600 eurot.

Asendus- ja järelhoolduse eelarve kujunemise aluseks on laste arv hooldusperedes.

Perede sotsiaalhoolekande eelarve väheneb seoses õppetoetuste vajaduse vähenemisega.

Eluasemeteenused sotsiaalsetele riskirühmadele. Eelarvesse on planeeritud Pargikodu haldamise kulu. Pargikodu teise korruse ruumid on 2023. aastal remonditud eesmärgiga majutada Ukraina sõjapõgenikke. Eelnõu koostamise hetkel on majutatud 15 põgenikku.

Muu sotsiaalsete riskirühmade kaitse eelarvesse on planeeritud Toidupanga tegevuse toetus.

Sotsiaalosakonna eelarve (sotsiaalse kaitse haldus) on vähenenud kahe sotsiaalhoolekande spetsialisti palgakulu võrra – üks koht koondatakse ja ühe tähtajalise töökoha tähtaeg on 31.12.2023.

HUVIKOOLID

Tabel 15. Huvikoolide kulude jagunemise esitlus

Osakond/tegevusala	Eelarve täitmine 2022	Eelarve 2023	Eelarve 2024	Eelarve kasv (%)	Kasv €
Võru Spordikool	540 088	698 795	701 944	0%	3 149
Võru Muusikakool	766 190	850 004	853 959	0%	3 955
Võru Kunstikool	225 361	276 405	287 891	4%	11 486

Huvikoolide 2024. aasta eelarve pole seotud õpilaste arvuga koolis, vaid eelarved on koostatud arvestades koolide tegelikke vajadusi. 2024. aasta palgatõus, 25 eurot kuus, on tagatud huvikoolide omatulude laekumisega. Võru Kunstikooli eelarves on palgamäärade ühtlustamiseks (kunstikooli õpetajate palgad on teiste huvikoolide palkadest madalamad) vajalikud lisavahendid.

KULTUURIASUTUSED

Tabel 16. Kultuuriasutuste kulude jagunemise esitlus

Osakond/tegevusala	Eelarve täitmine 2022	Eelarve 2023	Eelarve 2024	Kasv (%)	Kasv €
Võrumaa Keskraamatukogu	398 898	434 600	451 272	4%	16 672

Eelarve ja võrdlusandmed on ilma riigieelarvest maakonna teenindamiseks eraldatava toetuseta, ja see eraldatakse nelja töötaja palgavahenditeks ning teavikute soetamiseks.

Eelarve on suurendatud palgatõusu, teavikute hinnatõusu ja projektide omaosaluse finantseerimise tagamiseks.

KOOLIEELSED LASTEASUTUSED

Tabel 17. Koolieelsete lasteasutuste kulude jagunemise esitlus

Osakond/tegevusala	Eelarve täitmine 2022	Eelarve 2023	Eelarve 2024	Kasv (%)	Kasv €
Võru Lasteaed Okasroosike	533 995	706 621	758 050	7%	51 429
Võru Lasteaed Päkapiikk	1 019 079	1 248 510	1 244 989	0%	-3 521
Võru Lasteaed Punamütsike	1 113 352	1 327 628	1 328 865	0%	1 237
Võru Lasteaed Sõleke	1 123 273	1 419 154	1 450 181	2%	31 027

Võru Lasteaia Okasroosike eelarve suureneb seoses sõimerühma avamisega Jüri 42 hoones. 2023. aasta eelarve oli osaliselt linnamajanduse osakonna eelarves, kuna rühma ettevalmistamist korraldas linnamajandusosakond.

Tabel 18. Eelarve aluseks olev laste arv Võru linna koolieelsetes lasteasutustes

	Punamütsike	Okasroosike	Päkapikk	Sõleke
sõimerühm	48	16	32	48
sõimerühm osajaline	6	2	4	6
aiarühm	155	0	174	128
aiarühm osajaline			1	
liitrühm	20	80		17
Liitrühm osajaline		4		
erivajadusega laps sobitusrühmas	3	0	6	5
tasandusrühm	0	0	0	24
hoiurühm		10		
KOKKU	232	112	217	228

Kokku on loodud 2024. a eelarvega lasteaiakoha võimalus 789 lapsele. Linna registris oli 0–6 vanuses lapsi 1. jaanuari 2023 seisuga 877 (2022. aastal 832). 2022. – 2023. aastal on lisandunud Ukraina sõjapõgenike lapsed, kellele on loodud võimalus lasteaiakoht saada.

ÜLDHARIDUSKOOLID

Tabel 19. Üldhariduskoolide kulude jagunemine

Osakond/tegevusala	Eelarve täitmine 2022	Eelarve 2023	Eelarve 2024	Kasv (%)	Kasv €
Võru Kesklinna Kool	1 742 582	2 190 427	2 156 279	-2%	-34 148
Võru Kreutzwaldi Kool	2 638 738	3 037 503	3 038 830	0%	1 327
Võru Järve Kool	425 465	521 094	519 923	0%	-1 171

Koolilõuna kulu 2024. aastal hetkel kehtiva maksumusega moodustab 308 175 eurot (arvestades käibemaksu tõusu), sellest 130 314 eurot on teise poolaasta toiduraha ja paigutatud haridus- ja kultuuriosakonna eelarvesse. Hetkel kehtiv koolitoidu leping kehtib 31. maini 2023 ja alates 1. septembrist sõlmitakse leping uue pakkujaga ning koolide eelarvetesse lisatakse toitlustuskulu vastavalt hinnale ja õpilaste arvule septembris. Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi mahetoidu toetuse on 32 000 eurot.

Võru Kreutzwaldi Kooli eelarvesse on lisatud kooli juubeli üritusteks ja kooli fuajee uue lahenduse leidmiseks kokku 5000 eurot.

Võru Kesklinna Kooli vähenemist mõjutab õpilaste arvu vähenemine: väiksem on õpikute, koolitoidu, õpetajate koolituse ja nn „kooliranitsa“ toetus.

Koolide eelarvesse on lisatud arvestuslikult õpetajate palgatõusuks 50 eurot kuus, teistele töötajatele 25 eurot kuus, mis vastab palgatõusule ~2%.

Tabel 20. Õpilaste ja klassikomplektide arv Võru linna üldhariduskoolides 2020–2023

Kool/aasta		2020	2021	2022	2023
Võru Kreutzwaldi Kool	õpilasi	663	692	693	707
	klassikomplekte	33	35	36	36
Võru Kesklinna Kool	õpilasi	476	475	486	440
	klassikomplekte	29	29	30	27
Võru Järve Kool	õpilasi	20	22	23	25

Kokku õpilasi		1159	1189	1202	1172

SOTSIAALHOOLEKANDE ASUTUSED

Tabel 21. Nõõrimaa Tugikodu kulude jagunemise esitlus

Osakond/tegevusala	Eelarve täitmine 2022	Eelarve 2023	Eelarve 2024	Kasv (%)	Kasv €
Nõõrimaa Tugikodu	454 904	594 276	609 001	2%	14 725
sh muu riskirühmade hoolekanne (10700)	335 451	421 076	427 084	1%	6 008
sh sotsiaalteenused puuetega inimestele	119 453	173 200	181917	5%	8 717

Puuetega inimeste eelarves suureneb sotsiaaltranspordi osutamise kulu, samavõrra väheneb tugikodu administreerimiskulu. Eelarve suurenemine on seotud hoone suurenenud halduskuludega, samuti omavahendite suurenemisest kaetava palgavahendite kasvuga.

INVESTEERIMISTEgevuse EELARVE

Investeeringute eelarves kajastatakse põhivara soetus ja müük, osalused äriühingutes, investeeringutoetused ning laenude intressikulu. Investeermistegevuse eelarve aluseks on Võru linna eelarvestrateegia 2024-2028.

Põhivara müügitulu on planeeritud eelarvesse kokku 350 000 eurot. Müügiotsust ootavad Kreutzwaldi 109 ja Meegomäe lasketiiru kinnistu.

Tabel 22. Linnamajanduse osakonna eelarvesse planeeritud investeeringuväljaminekute orienteeruvad maksumused ja rahastusallikad

Tegevus	Maksumus kokku	sh kassajääk	sh toetus
Jüri 11 rekonstrueerimise projekteerimine ja mööbel	140 000	70 000	70 000
Luha tn sademevee projekt: programm LATEST	127 944	33 000	94 944
Loomade varjupaiga projekt	5 000	5 000	0
Elamupiirkondade mänguväljakud	50 000	0	50 000
Andsumäe suusahüppemäe rekonstrueerimine	80 000	40 000	40 000
Tamula promenaadi korrastamine	200 000	200 000	0
Jüri 42 kogukonnakoda (sh eelprojekt)	30 000	30 000	
Muinsuskaitseala toetused	100 000	100 000	
Visuaalsed lahendused linnapildis	18 000	18 000	
Vanajõe ala lahendus (arhitektuurikonkurss)	15 000	15 000	
Võru Lasteaed Punamütsike projekteerimine	192 000	58 000	134 000
KOOD/VÕRU projekteerimine ja ehitus	250 000	250 000	
Nõõrimaa Tugikodu soojustamise projekteerimine	100 000	30 000	70 000
Võltsi kergliiklustee	144 000	43 000	101 000
Tänavate ehitus	150 000	150 000	
	1 601 944	1 042 000	559 944

Laenudelt makstavad intressikulud on planeeritud summas 400 000 eurot. Arvestatud on keskmise intressiga 4,0% ja asjaoluga, et linn tagastab laenu vastavalt sõlmitud laenulepingutele ja uued investeeringud finantseeritakse Nursipalu harjutusvälja negatiivse mõjude hüvitisega. Intressikulu on vähendatud tähtajalise hoiuse intressitulu võrra.

FINANTSEERIMISTEgevuse EELARVE

Finantseerimistegevuse eelarves on kajastatud võetavate laenude summa ja laenude tagasimaksud. Vastavalt kehtivatele laenugraafikutele on 2024. aasta laenude tagasimakse 2 276

143 eurot. Maksimaalne laenukoormus 2024. aasta lõpuks (arvestades 2024. a tagasimakseid) on 11 800 tuhat eurot.

Tabel 23. Võru linna laenukohustused laenulepingute ja aastate lõikes

Pank	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Kokku 2023-2033
Laen 2014	92 200	92 200	92 200	92 200							368 800
Laen 2015	263 736	153 845									417 581
Laen 2016	243 057	243 057	202 547								688 660
Laen 2017	48 000	48 000	48 000	48 000							192 000
Laen 2018	140 800	140 800	140 800	140 800	140 800						704 000
Laen 2019	125 000	125 000	125 000	125 000	125 000	125 000					750 000
Laen 2019	168 100	168 100	168 100	168 100	168 100	168 100					1 008 600
Laen 2020	232 600	232 600	232 600	232 600	232 600	232 600	232 600				1 628 200
Laen 2021	447 000	447 000	447 000	447 000	447 000	447 000	447 000	447 000			3 576 000
Laen 2022	414 050	414 050	414 050	414 050	414 050	414 050	414 050	414 050	414 050		3 726 454
Laen 2023	101 600	101 600	101 600	101 600	101 600	101 600	101 600	101 600	101 600	101 600	1 016 000
Laenu tagasimakse kokku	2 276 143	2 166 252	1 971 897	1 769 350	1 629 150	1 488 350	1 195 250	962 650	515 650	101 600	14 076 295

VÕRU LINNA NETOVÕLAKOORMUS

Võru Linnavalitsuse netovõlakoormuse piirmäär on praeguse eelnõu alusel 31.12.2024 seisuga 19 633 tuhat eurot (arvestatud on lisanduv toimetulekutoetus ca 500 000 eurot).

Kui tagastame laenu 2 276 tuhat eurot, jääb tegelikuks võlakoormuse jäägiks 11 800 tuhat eurot. Netovõlakoormuse saamiseks lahutame vaba kassajäägi, mis on ligikaudu 300 tuhat eurot.

Tabel 24. Netovõlakoormuse arvestus (tuhat eurot)

Põhitegevuse tulud (koos toetusfondiga)	24 541 688
Lubatud netovõlakoormus (80% põhitegevuse tuludest)	19 633 350
Tegelik võlakoormus seisuga 31.12.2024	11 800 151
Kassajääk	-300 000
Tegelik Netovõlakoormus	11 500 151
Tegelik Netovõlakoormuse määr seisuga 31.12.2024	47%

Sama tulubaasi juures on 2025. aasta lubatud netovõlakoormuse määr vähemalt 75% tuludest, so 18 406 tuhat eurot, vaba laenuvõimekus 6 906 tuhat eurot.

Vastavalt „Kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusele“ tuleb arvestada netovõlakoormust ka arvestusüksuse kohta, kusjuures arvestusüksusesisesed tehingud tuleb elimineerida. Võru linna arvestusüksuse moodustavad Võru linn, SA Võru Spordikeskus, SA Võru Pensionäride Päevakeskus, SA Võru Kannel, OÜ Taristuhaldus ja AS Võru Vesi. Arvestusüksuse netovõlakoormust suurendab SA Võru Spordikeskuse laen 0,7 milj eurot ja AS Võru Vesi laenukoormus 3,7 milj eurot. Arvestusüksuse netovõlakoormus jääb 2024. aasta lõpuks 48% tasemele arvestusüksuse põhitegevuse tuludest, sealjuures on arvestusüksuse lubatud netovõlakoormuse määr 100% põhitegevuse tuludest (Võru linna eelarvestrateegia 2024-2028).

POOLELIOLEVAD EHTUSED JA PROJEKTID

Pooleliolevaid projekte 2024. aastasse üle ei lähe. 2023. aasta lõpuks valmivad Võru Järve Kooli juurdeehitus ja Võrumaa Keskraamatukogu hoone rekonstrueerimine. 2024. aasta alguseks toimuvad raamatukogu ja Järve kooli kolimised ajutistelt pindadelt valminud hoonetesse.

VÕRDLU EELARVESTRAATEGIAGA

Tabel 25. Võru linna 2024. a eelarve ja eelarvestrateegia võrdlus

Võru linn	Eelarvestrateegia 2024-2028	Eelarve 2024	Vahe (+eelarvestrateegia – eelarve 2024)
Põhitegevuse tulud kokku	27 446 000	24 041 688	3 404 312
Maksutulud	12 951 000	12 854 000	97 000
sh tulumaks	12 800 000	12 700 000	100 000
sh maamaks	120 000	120 000	0
sh muud maksutulud	31 000	34 000	-3 000
Tulud kaupade ja teenuste müügist	3 900 000	3 532 266	367 734
Saadavad toetused tegevuskuludeks	10 550 000	7 620 422	2 929 578
sh tasandus-ja toetusfond	8 800 000	7 459 422	1 340 578
sh muud saadud toetused tegevuskuludeks	1 750 000	161 000	1 589 000
Muud tegevustulud	45 000	35 000	10 000
Põhitegevuse kulud kokku	24 783 860	21 989 770	2 794 089
Antavad toetused	3 778 325	2 882 963	895 362

Muud tegevuskulud	21 005 535	19 106 807	1 898 727
Põhitegevuse tulem	2 662 140	2 051 918	610 223
Investeeringustegevus kokku	-1 902 668	-1 092 000	-810 668
Põhivara müük (+)	350 000	350 000	0
Põhivara soetus (-)	-2 730 960	-1 501 944	-1 229 016
Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine (+)	1 201 344	559 944	641 400
Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine (-)	-60 000	-100 000	40 000
Osaluste ning muude aktsiate ja osade soetus (-)	0		0
Finantskulud (-)	-663 052	-400 000	-263 052
Eelarve tulem	759 473	959 918	-200 445
Finantseerimistegevus	-723 110	-2 276 143	1 553 033
Kohustuste võtmine (+)	1 500 000	0	1 500 000
Kohustuste tasumine (-)	-2 223 110	-2 276 143	53 033
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	36 362	1 042 000	-1 005 638
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (tekkepõhise e/a korral) (+ suurenemine /- vähenemine)		274 225	-274 225
sh nõuete muutus (- suurenemine/ + vähenemine)		274 225	-274 225
sh kohustuste muutus (+ suurenemine/ - vähenemine)			0
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	36 362	0	36 362

Eelarvest on puudu toetusfondi toimetulekutoetus ~0,5 miljonit eurot. Eelarvestrateegias on väiksem eelarve investeeringutoetuste osas, põhjuseks on 2024. aastasse üle tulnud kohustused seoses muinsuskaitseala elamute investeeringutoetusega, mis on eraldatud juba 2021. ja 2022. aastal, kuid rekonstrueerimised valmivad 2024. aastal.

Koostatud eelarve on kooskõlas Võru linna eelarvestrateegiaga 2024-2028.